

ผลของการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนมัธยมศึกษา

ชวัลนุช จันธิมา และสรินญา รอดพิพัฒน์
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนปทุมคงคาประชานิรมิต ตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 70 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน จำนวน 35 คนและกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาแบบปกติ จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน จำนวน 8 แผน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อ ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 8 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนด้วยค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติและการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ ด้านเจตคติ การปฏิบัติและการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปผลการวิจัยการจัดการเรียนสุขศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาแบบปกติ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ; แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน; การรู้เท่าทันสื่อ

EFFECTS OF COMPETENCY – BASED LEARNING ON HEALTH EDUCATION LEARNING USING CASE – BASED LEARNING ACHIEVEMENT AND MEDIA LITERACY OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Chawannuch Junthima, and Sarinya Rodpipat

Faculty of Education, Chulalongkorn University

Abstract

Purposes: To study the effects of competency – based learning on health education learning using case – based learning achievement and media literacy of secondary school students at Pakthongchaiprachaniramit school. **Methods:** The subjects were 70 students of ninth grade , divided equally into two groups: 35 of the experimental group was assigned to study under competency - based learning using case - based learning and 35 of the control group was assigned to study with the conventional teaching method. The research instruments were comprised of 8 health education lesson plans using competency - based learning using case - based learning and the data collection instruments included learning achievement in the area of knowledge, Attitude, Practice and media literacy. The duration of the experiment was 8 weeks. Data were analyzed by mean, standard deviation and t - test (Paired - Sample t - test, Independent - Sample t - test). **Results:** The research finding was as follows: The mean scores of the learning achievement in the area of knowledge, attitude, practice and media literacy of the experimental group students after learning were significantly higher than that before learning at .05 level, and the mean scores of the learning achievement and media literacy of the experimental group students after learning were significantly higher than that of the control group students at .05 level. **Conclusion:** Health education learning management using competency-based learning and case - based learning management achievement and media literacy of ninth grade students were higher than health education learning management with the conventional teaching method.

Keywords: Competency - based learning, using case-based learning achievement, media literacy

บทนำ

คณะรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนของครูไปสู่การเรียนรู้ที่พัฒนา สมรรถนะผู้เรียน (Cabinet, 2021) ดังนั้น จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและครูที่จะต้องไปออกแบบ หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรระดับชั้นเรียน เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ให้เกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และเกิดสมรรถนะตามมาในตัวผู้เรียน ซึ่งก็คือ การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะนั่นเอง จากการศึกษา ความหมายของ การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Independent Committee for Education Reform, 2019; Office of the Education Council, 2020) พบว่า หมายถึง กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ให้ผู้เรียนมีทักษะหรือสมรรถนะต่าง ๆ เป็นเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถโดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการทำงาน เพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดความ ชำนาญ ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตและการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้ โดยมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาผู้เรียนไว้หลากหลายแนวทาง

นอกจากบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและครูที่จะต้องออกแบบจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และเกิดสมรรถนะ ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 (Jintana Sarayuthpitak, 2022) แล้ว การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบก้าวกระโดดใน สภาวารณปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก อีกทั้งยัง ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม การเมือง วัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องเร่งเสริมสร้างศักยภาพของบุคคลในด้านความรู้ ความสามารถต่าง ๆ เพื่อให้รู้เท่าทันและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสันติสุข ซึ่งปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนา ศักยภาพของบุคคลและสังคมไทยในส่วนรวมได้คือการศึกษาศึกษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพัฒนาการจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนในสังคมปัจจุบัน และพร้อมที่จะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันสื่อและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ที่ระบุบทบาทของการศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและ เยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี โดยเฉพาะการมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Thailand Education Scheme in Brief B.E. 2017 – 2036, 2017; Pitsini Mano, 2019)

ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แม้จะก่อให้เกิดผลดีหลายประการแต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาขึ้น ในสังคมได้เช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น การกลั่นแกล้งผ่านโลกโซเชียล การขาดวิจารณญาณในการใช้สื่อและ สารสนเทศ ตลอดจนการขาดทักษะในการใช้สื่ออย่างปลอดภัยโดยเฉพาะในเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15 - 18 ปี ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เยาวชนเกิดทักษะการรู้เท่าทันสื่อจึงเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมสมรรถนะ สำคัญของการเป็นพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21 (Child and Youth Media Institute, 2017) การศึกษา ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ (Child and Youth Media Institute, 2017; Thai Health Promotion Foundation, 2020; Dhanakorn Srisooksai, 2022) พบว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ ความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อที่ได้รับเพื่อให้สามารถตีความนัยยะแฝงโดยไม่ถูกหลอกหรือ ถูกครอบงำ แล้วสามารถนำมาวิจารณ์ ประเมินค่า และผลิตสื่อนำเสนอเพื่อสื่อสารในรูปแบบของตนเองได้ มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะการเข้าถึง (Access Skills) เป็นทักษะที่จะช่วยให้บุคคลสามารถ รวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและมีประโยชน์ และสามารถทำความเข้าใจต่อความหมายของเนื้อหาจากสารที่สื่อ นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ทักษะการวิเคราะห์ (Analyze Skills) เป็นทักษะที่จะช่วยให้บุคคลสามารถ ตรวจสอบการออกแบบทั้งรูปแบบของเนื้อหาสาระ โครงสร้างของเนื้อหาสาระ และลำดับเหตุการณ์ของเนื้อหาสาระ รวมถึงสามารถใช้แนวคิดต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในการทำความเข้าใจบริบทของเนื้อหา

สารที่นำเสนอ 3) ทักษะการประเมินสื่อ (Evaluate Skills) เป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสารไปยังประสบการณ์ส่วนบุคคลและตัดสินใจเกี่ยวกับความถูกต้อง คุณภาพ และความเกี่ยวข้องของเนื้อหาสาร 4) ทักษะการสร้างสรรค์ (Create Skills) เป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถเขียนความคิดของพวกเขาโดยใช้ข้อความ เสียง และ / หรือภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อสร้างสรรค์เนื้อหาสารของตน 5) ทักษะการมีส่วนร่วม (Participate Skills) เป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมหรือปฏิสัมพันธ์ ซึ่งจะส่งผลอย่างมหาศาลในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน และความจำเป็นในการส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการรู้เท่าทันสื่อ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาและกลุ่มสาระอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

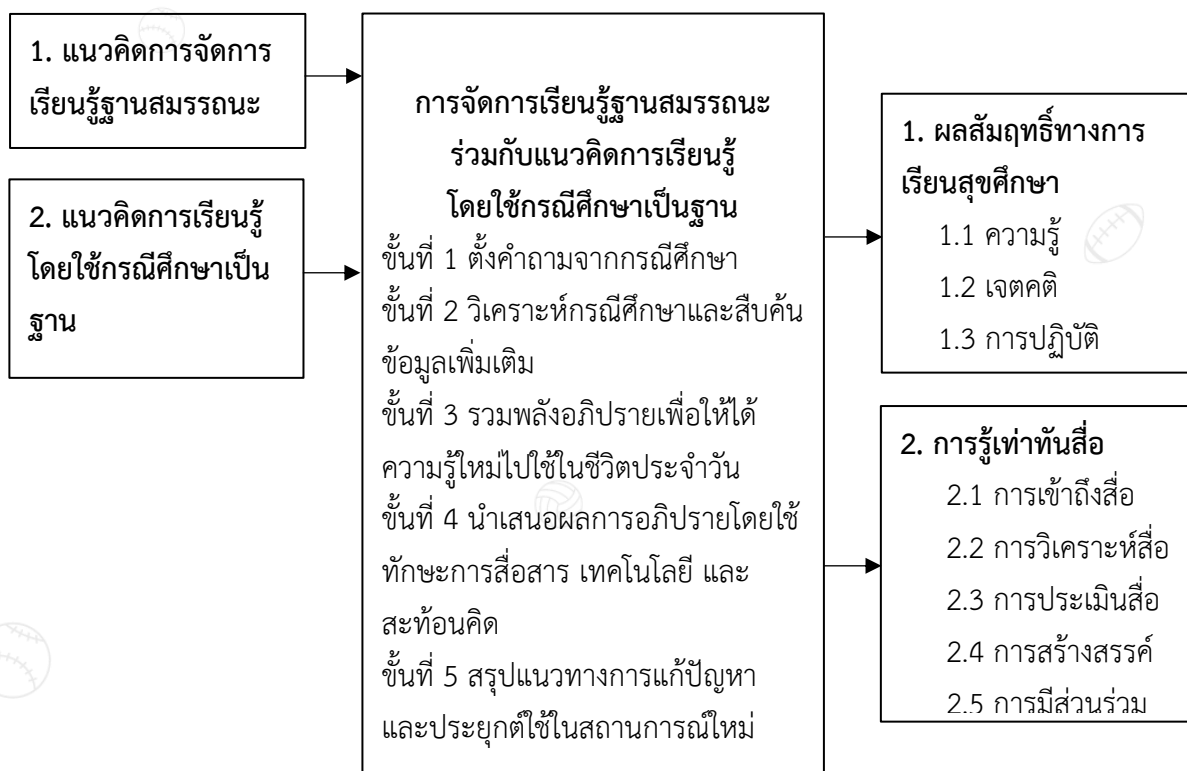
เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนมัธยมศึกษา โดย

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและของนักเรียนกลุ่มควบคุม
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาและการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi – experimental research) โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 619,794 คน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต จำนวน 70 คน ที่เรียนวิชาสุขศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ได้โรงเรียนที่ผู้บริหารให้ความร่วมมือในการทดลองการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และเป็นโรงเรียนที่นักเรียนมีระดับความสามารถและองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยทำการสุ่มห้องเรียนเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มห้องเรียนโดยการจับสลากเพื่อกำหนดห้องเรียน กลุ่มตัวอย่าง 2 ห้อง แบ่งเป็นห้องเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานและห้องเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยวิธีปกติ

3. สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จำนวน 8 แผน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามวัตถุประสงค์ ความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน นำผลการพิจารณามาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Congruence: IOC) พิจารณาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่

0.5 ขึ้นไป (Index of Congruence: IOC) พิจารณาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Sirichai Kanjanawasee, 2013) ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดคือ 0.96 - 1.00 จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมธานีประชานิรมิต จำนวน 35 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสมในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ นำมาปรับปรุงแผนการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อนำไปใช้จริง

4. สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ 15 ข้อ ด้านเจตคติ 15 ข้อ ด้านการปฏิบัติ 15 ข้อ และการรู้เท่าทันสื่อ 15 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Sirichai Kanjanawasee, 2013) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดคือ 0.96 - 1.00 จากนั้นนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดการรู้เท่าทันสื่อที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน ที่มีบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติและการรู้เท่าทันสื่อ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง (Pre - test)
2. นำผลการทดลองก่อนการทดลองมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t - test) เพื่อทดสอบนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีความรู้ เจตคติ การปฏิบัติและการรู้เท่าทันสื่อ แตกต่างกันหรือไม่
3. ดำเนินการในนักเรียนกลุ่มทดลองโดยจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยใช้การเรียนรู้กรณีศึกษาเป็นฐาน ผู้วิจัยจะใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 55 นาที รวม 8 สัปดาห์ และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยวิธีปกติ สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน รวม 8 สัปดาห์ สารการเรียนรู้ของห้องควบคุมที่เหมือนกับห้องทดลอง
4. ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (Post - test) โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติและการรู้เท่าทันสื่อฉบับเดียวกันกับแบบวัดก่อนเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและของนักเรียนกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที (Paired - Sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าที (Independent Sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานและของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาแบบปกติดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ตัวแปรที่ศึกษา	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p
		Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
ความรู้	35	10.43	2.77	13.46	1.06	3.08	0.00*
เจตคติ	35	11.26	1.28	13.54	1.01	6.19	0.00*
การปฏิบัติ	35	2.98	0.24	3.33	0.38	4.83	0.01*
รวม	35	24.67	3.29	30.33	1.61	9.87	0.00*
การรู้เท่าทันสื่อ	35	22.97	3.94	26.34	3.99	10.06	0.00*

* $p < .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม

ตัวแปรที่ศึกษา	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p
		Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
ความรู้	35	10.57	1.93	10.89	1.60	1.34	0.10
เจตคติ	35	11.34	1.53	11.54	1.56	0.76	0.22
การปฏิบัติ	35	3.00	0.25	2.94	0.41	0.75	0.23
รวม	35	24.91	2.61	25.37	2.56	1.25	0.11
การรู้เท่าทันสื่อ	35	22.85	3.81	23.80	5.03	1.50	0.14

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาแบบปกติไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม

ตัวแปรที่ศึกษา	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p
		Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
ความรู้	35	13.46	1.06	10.89	1.60	6.86	0.00*
เจตคติ	35	13.54	1.01	11.54	1.56	5.11	0.00*
การปฏิบัติ	35	3.33	0.38	2.94	0.41	4.09	0.00*
รวม	35	30.33	1.61	25.37	2.56	9.71	0.00*
การรู้เท่าทันสื่อ	35	26.34	3.99	23.80	5.03	2.34	0.02*

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการเรียนรู้ร่วมกับแนวคิดกรณีศึกษาเป็นฐานสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาแบบปกติไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำอภิปรายได้ ดังประเด็นต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะหรือสมรรถนะต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถโดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการทำงาน เพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดความชำนาญ ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตและการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้ หลักการจัดการเรียนรู้

ฐานสมรรถนะสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ทั้งการจัดการเรียนรู้เดิมเสริมสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เดิมต่อเติมสมรรถนะ การใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ การใช้สมรรถนะเป็น ฐานผลงานตัวชี้วัด การบูรณาการผลงานหลายสมรรถนะ และสมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน ซึ่งเราสามารถ กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมหรือความถนัดของผู้สอน และบริบทของโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้นำแนวทางที่ 2 : ใช้งานเดิม ต่อเติมสมรรถนะ มาเป็นแนวทางโดยสอดแทรกทักษะด้านการรู้เท่า ทันสื่อเข้าไปในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะได้จริงในสถานการณ์ที่หลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมี ทักษะหรือสมรรถนะต่าง ๆ เป็นเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถโดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดความชำนาญทำ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเชื่อมโยงกับการใช้ชีวิตและการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสืบค้นและตั้งคำถาม ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปรายและประยุกต์ใช้ ขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอและสะท้อนคิด และขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ทิมมอธีย์ เวล (Timothy Vail, 2019) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองในโปรแกรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะสำหรับ ผู้เรียนชาวเกาหลีพบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเพื่อนในการศึกษาแบบคงที่มีผลการเรียนดีขึ้นและ ดีกว่าเพื่อนของเขาหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและสามารถตอบคำถามถูกต้อง เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ และเกี่ยวกับตนเอง ทำให้การเรียนรู้ของพวกเขามีความมั่นใจในการเรียนรู้ มีความยืดหยุ่น ที่ดีขึ้น และสัญญา อินอุโนโชติ และคณะ (Sansiri Inunchot et al., 2021) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานร่วมกับแนวคิดการ เรียนรู้แบบใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมพบว่า 1) กระบวนการ จัดเรียนรู้มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมการ ขั้นจุดประกายความสนใจ ขั้นลงมือปฏิบัติ และขั้นนำเสนอผลงาน และ 2) ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของกลุ่มเป้าหมายหลังเรียนอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติและ การรู้เท่าทันสื่อระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 2 สามารถอธิบายใน ประเด็น การจัดการเรียนรู้สุขศึกษาโดยใช้กระบวนการชี้แนะเป็นรูปแบบการสอนที่มีเป้าหมายทำให้ผู้เรียนเกิด ทักษะและพฤติกรรมตามที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนตามความยาก ง่ายของทักษะนั้น และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้ชี้แนะในการฝึกฝนและให้ความรู้กับผู้ถูกชี้แนะทำให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเกิดการมองย้อนกลับหลังจาก กระบวนการทำงานที่สำเร็จแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ วิลโลว์รอน ซีรียอรรด (Wilaiwan Siriaurd, 2019) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาโดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ การคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการคิดเชิง วิพากษ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อน การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานครูต้องมีการ ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา กล่าวคือ ครูต้องมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานและ บริบทของผู้เรียน ทั้งในด้านในการรับรู้ และการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ด้านความพร้อมของอุปกรณ์การเรียน เพื่อให้อการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามจุดประสงค์และส่งเสริมนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน

2. เนื่องจากนักเรียนต้องมีการเข้าถึงสื่อออนไลน์จากการค้นคว้าหาข้อมูล ดังนั้น ผู้สอนควรอธิบายถึงหลักการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อป้องกันการเข้าถึงข้อมูลที่ไม่เหมาะสมและไม่ปลอดภัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับแนวทางการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาที่มีต่อตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงนวัตกรรม ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษา ติดตามและประเมินความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาในด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการรู้เท่าทันสื่อหลังการทดลองเสร็จสิ้นแล้วโดยขอความร่วมมือจากครูในระดับชั้นถัดไป

References

- Child and Youth Media Institute. (2017). *Framework: Media information and digital literacy*. Retrieved from <https://www.childmedia.net/archives/205>
- Dhanakorn Srisooksai. (2022). Media literacy: Promoting wisdom vaccine for society. *Thai Media Fund Journal*, 1(1), 1 - 21.
- Independent Committee for Education Reform. (2019). *Independent committee's mission report for education reform*. Retrieved from <https://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1734-file.pdf>
- Jintana Sarayuthpitak. (2022). *School health Programs*. Chulalongkorn University printing house.
- Thai Health Promotion Foundation. (2020). 5 Component of Media Literacy. Retrieved from <https://www.thaihealth.or.th/Content/39558>
- The government gazette. (2016, 29 December). *The National Economic and Social Development Plan No.12 (2017,- 2021)*. volume 133.
- Timothy Vail. (2019). Self - paced English as a foreign language in a competency - based education program for Korean learners. *The Journal of Competency - Based Education*, 4(3), 1 - 10.
- Office of the Basic Education Commission. (2015). *The study of the learning in 21st Century Skills*. Retrieved from <https://secondary.obec.go.th/newweb/wp-content/uploads/2017/12/E-CEN21book.pdf>
- Office of the Education Council (2007). *Problem-based Learning*. Retrieved from <http://thesis.swu.ac.th/swuebook/h234917v3.pdf>
- Pitsini Mano. (2019). Effects of changes in the era digital disruption for education. *Journal of Industrial Education*, 18(1).
- Sansiri Inunchot, Morakot Saewan, Sabaitip Kolaka, Pariwan Butsat, & Sutthiporn Thanthong. (2021). The development of instructional processes by using constructionism and case - based learning to enhance the innovative creation ability. *Suan Sunandha Academic Journal of Education*, 5(1), 74 - 85.
- Sirichai Kanjanawasee. (2013). *Classical test theory*. Chulalongkorn University printing house.

Vilaiwan Siriaurd. (2019). *Effects of health education learning management using flipped classroom on learning achievement and critical thinking of tenth grade students* (Master's thesis), Chulalongkorn University. Retrieved from <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/70048>

Received: 2023, April 26
Revised: 2023, June 6
Accepted: 2023, June 21

